

TR(2) — Tabulka rovin ČG - 4. a 5. ročník ZŠ

	Rovina čtenářské gramotnosti	Kritéria	Indikátory	Příklady dobré praxe (metody a formy práce podporující danou čtenářskou úroveň, případně ukázky očekávaných výstupů ze ŠVP)
I	Vztah ke čtení	<p>A Vnímání čtení jako zdroje vnitřních zážitků a prožitků.</p> <p>B Vnímání čtení jako prostředku k učení, tj. chápání čtení jako (funkčního) prostředku k získávání a používání informací důležitých pro další vzdělávání a osobní život.</p> <p>C Vnímání čtení jako prostředku k získávání literární zkušenosti, seznámení s různými literárními žánry a s literárním jazykem.</p> <p>D Rozvíjení čtenářského chování a postojů vedoucích k oblibě čtení (čtení také jako zájem - koníček).</p>	<p>A1 Žák je podněcován k četbě i ve svém volném čase dle okruhu svých zájmů a oblíbených žánrů pro získávání prožitků z četby.</p> <p>A2 Žák je motivován číst denně a o četbě si vést pravidelně záznamy.</p> <p>B1 Žák je veden k chápání čtení jako nástroje získávání informací a rozšiřování znalostí v okruhu svého zájmu.</p> <p>C1 Žák se učí vnímat rozdílnost literárního jazyka.</p> <p>C2 Žák je seznamován se základními rysy poezie a prózy, učí se rozlišovat některé prozaické útvary a žánry.</p> <p>C3 Žák se učí rozlišovat základní slohové postupy a funkční styly a vnímat jejich rozdílné užití v praxi.</p> <p>D1 Žák je motivován k pravidelným návštěvám knihovny, literárního kroužku, mediálních center atd.</p>	

			<p>D2 Žák je podněcován k seberealizaci prostřednictvím četby a na základě získání zkušeností z četby (hraní divadla, návštěva kulturních památek aj.).</p> <p>D3 Žák je motivován k pokusům o vlastní literární produkci.</p>	
II	Doslovné porozumění	<p>A Dekódování psaných textů se zapojením dosavadních znalostí a zkušeností žáka, rozvoj porozumění na doslovné úrovni, vyhledávání informací v textu, hierarchizace důležitosti, rozpoznání tónu, nálady a celkového ladění textu.</p>	<p>A1 Žák je učen vyhledávat informace, které jsou v textu přímo (explicitně) sděleny (postavy, místo, čas atd.).</p> <p>A2 Žák se učí rozlišovat hlavní (nosné, stěžejní) informace v textu od informací podpůrných (vedlejších).</p> <p>A3 Žák je veden k dovednosti svými slovy stručně převyprávět děj čteného textu a formulovat jeho základní myšlenku.</p> <p>A4 Žák se učí vhodně formulovat otázky ke zjištění doslovných informací z textu.</p> <p>A5 Žák se učí různými prostředky objasnit významy jemu neznámých slov (využití dalších informačních zdrojů, odhad slova z kontextu, příbuznost slov atd.).</p>	
III	Vyvozování	<p>A Predikce obsahu a vývoje textu před započatím čtení i v jeho průběhu.</p>	<p>A1 Žák je podněcován k tomu, aby na základě formálních prostředků (název, autor, ilustrace aj.) odvozoval svoje představy o textu (predikce děje, událostí aj.). Zároveň se učí využívat také svých dosavadních zkušeností z četby (na základě</p>	

		<p>B Utřídění (integrace) vlastních myšlenek a formulace hypotéz, které mají přímou i nepřímou souvislost se čteným textem. Promítání a srovnávání dosavadních znalostí, zkušeností, názorů a postojů žáka s obsahem textu.</p> <p>C Vyvozování a formulace závěrů z přečteného textu.</p> <p>D Zkoumání a kritické zhodnocení textu ve smyslu pravdivosti, či nepravdivosti informací.</p> <p>E Konfrontace vlastního pohledu na text s pohledem ostatních.</p>	<p>znalostí dalších knih autora a jeho stylu může lépe odhadovat vývoj děje, konec příběhu aj.).</p> <p>B1 Žák se učí stanovit hlavní myšlenku textu, vyjádřit se k obsahu a poselství textu.</p> <p>B2 Žák je podněcován vyjadřovat se k motivům a příčinám jednání postav, vztahům mezi nimi a dalším souvislostem v ději.</p> <p>B3 Žák je podněcován formulovat vlastní hypotézy vztahující se k textu a užívat prostředky ověřující správnost hypotézy.</p> <p>C1 Žák se učí z přečteného textu vyvodit a formulovat závěry.</p> <p>D1 Žák je motivován přemýšlet nad pravděpodobností události, za pomoci dalších prostředků se učí posoudit věrohodnost příběhu.</p> <p>E1 Žák je podněcován nalézat a užívat prostředky konfrontující jeho vlastní pohled na text s pohledem ostatních (rozhovor se spolužákem, dospělým, užití dalších informačních zdrojů atd.).</p>	
--	--	--	--	--

IV	Metakognice (uvědomění si)	<p>A Stanovení cíle čtení (cíle jsou odvozené od přímých a nepřímých očekávání žáka nebo od cílů učitele).</p> <p>B Volba vlastní čtenářské strategie žáka podle typu textu a vlastního čtenářského záměru. Rozlišení mezi literaturou uměleckou (zážitkovou) a literaturou naučnou.</p> <p>C Vysvětlení a obhajoba volby čtenářské strategie za použití vhodných argumentů.</p>	<p>A1 Žák se učí hledat a vybírat text podle záměru a svoji volbu zdůvodnit.</p> <p>A2 Žák je motivován stanovit si cíle, které chce četbou dosáhnout.</p> <p>B1 Žák se učí rozlišovat různé čtenářské strategie a je veden k vědomé volbě vlastní čtenářské strategie dle typu textu a čtenářského záměru (strategie pro čtení zážitkové, čtení praktické a čtení věcné).</p> <p>C1 Žák se učí vysvětlit a obhájit volbu čtenářské strategie za použití vhodných argumentů.</p>	
V	Sdílení	<p>A Sdělení myšlenky (v průběhu četby, po četbě), sdílení informací, vnitřních prožitků, pocitů, emocí a vzpomínek, které text evokoval.</p> <p>B Formulace a srozumitelné sdělování myšlenek, podložení jejich platnosti dostatečnými argumenty.</p> <p>C Naslouchání a vyjádření vlastního názoru a postoje vhodnou formou projevu (komunikační pravidla).</p>	<p>A1 Žák je podněcován sdělovat své myšlenky ostatním v průběhu četby i po ní.</p> <p>A2 Žák je motivován sdílet s ostatními jak informace z četby, tak i svoje vnitřní prožitky, pocity, emoce, vzpomínky, které text v žáku evokoval.</p> <p>B1 Žák se učí formulovat své myšlenky tak, aby byly srozumitelné pro ostatní, a podložit jejich platnost dostatečnými argumenty.</p> <p>C1 Žák je seznamován se základními pravidly komunikace, učí se je respektovat, tj. naslouchat ostatním a kultivovanou formou se vyjadřovat k jejich názorům a prožitkům.</p> <p>C2 Žák je veden k uvědomění si existence názorové a postojové plurality v souvislosti s vnímáním</p>	

		<p>D Utváření čtenářského zázemí v prostředí třídy, také doma a v nejbližším okolí (četba jako společný prožitek).</p>	<p>textu a učí se tuto skutečnost respektovat.</p> <p>D1 Žák je motivován zajímat se o četbu druhých a inspirovat se jí.</p>	
VI	Aplikace	<p>A Vliv čtení na názory a postoje žáka a jeho celkový osobnostní rozvoj. Využití čtení k dalšímu vzdělávání.</p> <p>B Aplikace informací získaných četbou v běžném životě, přenesení závěrů a úsudků z četby do životní reality.</p>	<p>A1 Žák se učí využívat oba základní druhy čtení (čtení praktické a věcné, čtení zážitkové) k vlastnímu seberozvoji a k dalšímu vzdělávání.</p> <p>B1 Žák je podněcován využívat informací z textu v reálném životě a uplatňovat je ve svém osobním životě (učí se pracovat dle návodu, orientuje se v mapách, tabulkách, grafech, jízdních řádech atd.).</p> <p>B2 Žák je veden ke kritickému přístupu k mediálním informacím (letákům, reklamě aj.).</p>	